

TOÀN NGÀNH QUÂN Y TIẾP TỤC NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC BẢO ĐẢM QUÂN Y KHU VỰC QUẦN ĐẢO TRƯỜNG SA - DK1

Đại tá TS. NGUYỄN VĂN GIANG
Phó Cục trưởng Cục Quân y

Ngày 29/11/2019, tại Hà Nội, ngành Quân y đã tổ chức Hội nghị sơ kết 5 năm công tác bảo đảm quân y khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1 lần thứ VI (giai đoạn 2014-2019). Tại Hội nghị, ngành Quân y đánh giá công tác bảo đảm quân y, những ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân và đề ra phương hướng mục tiêu, nội dung, giải pháp bảo đảm quân y trong giai đoạn tới. Ghi nhận những thành tích đặc biệt xuất sắc trong bảo đảm quân y khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1 giai đoạn 2014-2019, Thủ tướng Chính phủ đã tặng Bằng khen cho 4 tập thể (gồm: Cục Quân y, Tổng cục Hậu cần; Bệnh viện Quân y 175; Bệnh xá Đảo Song Tử Tây và Bệnh xá Đảo Nam Yết, Lữ đoàn 146, Bộ Tư lệnh Vùng 4, Quân chủng Hải quân), Bộ trưởng Bộ Quốc phòng tặng Bằng khen cho 13 tập thể và 8 cá nhân; Chủ nhiệm Tổng cục Hậu cần tặng Bằng khen cho 19 tập thể và 13 cá nhân. Đây là sự động viên, khích lệ kịp thời đối với những tập thể, cá nhân, đại diện cho hàng trăm đơn vị, hàng nghìn cán bộ, nhân viên, chiến sĩ toàn ngành Quân y trong thực hiện công tác chỉ đạo, tổ chức bảo đảm và trực tiếp tham gia công tác bảo đảm quân y khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1 thời gian qua.

Thực hiện nhiệm vụ Bộ Quốc phòng giao (theo Quyết định số 454/QĐ-TM, ngày 28/10/1991, về việc cử cán bộ, nhân viên quân y đi công tác tại Quần đảo Trường Sa và Quyết định số 1342/QĐ-TM, ngày 15/11/2006, về việc tổ chức lực lượng quân y trên các đảo thuộc Quần đảo Trường Sa), ngành Quân y đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ tổ chức bảo đảm quân y khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1. Cục Quân y đã tham mưu Bộ Quốc phòng điều động lực lượng quân y của 14 bệnh viện quân y tham gia luân phiên bảo đảm quân y trên các đảo nổi thuộc Quần đảo Trường Sa; các đảo chìm và nhà giàn do quân y Quân chủng Hải quân đảm nhiệm.

Xác định nhiệm vụ tổ chức bảo đảm quân y khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1 vừa là trách nhiệm vừa là vinh dự của ngành Quân y, trong gần 30 năm qua, ngành Quân y đã phối hợp chặt chẽ với Quân chủng Hải quân, các cơ quan chức năng; đề xuất các giải pháp và tổ chức triển khai nâng cao chất lượng công tác bảo đảm quân y; bảo vệ, chăm sóc sức khỏe bộ đội và nhân dân khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1 ngày càng hiệu quả, thiết thực.

Có thể đánh giá khái quát công tác tổ chức bảo đảm quân y khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1 của ngành Quân y trong 5 năm qua như sau:

Thứ nhất, Các bệnh viện quân y đã thực hiện nghiêm Quy định của Bộ Quốc phòng về thành phần, số lượng cán bộ, nhân viên quân y và thời gian luân phiên các tổ quân y (3 tháng tập huấn, 12 tháng công tác tại đảo). Công tác chuẩn bị lực lượng được chuẩn bị kĩ về mặt tiêu chuẩn chuyên môn, chính trị tư tưởng, tập huấn bổ sung kiến

thức chuyên môn các chuyên ngành. Trong 5 năm, các bệnh viện đã luân phiên 91 lượt bác sĩ, 256 lượt y sĩ, điều dưỡng viên; Quân chủng Hải quân đã luân phiên 34 lượt bác sĩ, 227 lượt y sĩ, điều dưỡng viên ra công tác tại Trường Sa - DK1. Cán bộ, nhân viên quân y thực hiện nhiệm vụ đều được các đơn vị lựa chọn, bảo đảm tốt về sức khỏe, phẩm chất chính trị, có trình độ, năng lực chuyên môn vững vàng. Từ đó, chất lượng công tác chăm sóc, bảo vệ sức khỏe bộ đội, nhân dân tại các bệnh xá đảo được giữ vững và từng bước nâng lên. Các trường hợp cấp cứu đã được xử trí kịp thời, hiệu quả, hạn chế mức thấp nhất tỉ lệ phải vận chuyển khẩn cấp vào đất liền.

Thứ hai, Công tác bảo đảm vệ sinh phòng dịch, vệ sinh môi trường đã được quan tâm đúng mức, chỉ đạo chặt chẽ, đồng bộ và được coi là nội dung trọng tâm. Các đơn vị khu vực quần đảo Trường Sa - DK1 đã quán triệt, chỉ đạo và duy trì thực hiện nghiêm "10 điều quy định vệ sinh môi trường ở Trường Sa" của Bộ Quốc phòng. Các hoạt động giám sát nguồn truyền nhiễm, mầm bệnh, yếu tố nguy cơ, vectơ truyền bệnh ở các tuyến đã được chú trọng, chủ động triển khai và thực hiện có nền nếp. Tổ chức giám sát HIV, ma túy cho 100% cán bộ, chiến sĩ và nhân dân trước khi ra đảo. Trong 5 năm không để dịch bệnh xảy ra trên khu vực quần đảo Trường Sa - DK1. Các đảo duy trì chế độ kiểm tra vệ sinh toàn đảo vào ngày thứ 6 hằng tuần, lấy kết quả thực hiện công tác vệ sinh môi trường làm một tiêu chí bình xét thi đua. Nhiều đảo có quy chế khích lệ, động viên các tập thể, cá nhân có thành tích, sáng kiến trong diệt chuột, gián, ruồi, muỗi... Quân y các

đảo thường xuyên tuyên truyền vệ sinh phòng bệnh, phòng dịch, vệ sinh môi trường cho bộ đội. Công tác bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm được quan tâm và thực hiện tốt. Công trình vệ sinh được xây dựng tương đối phù hợp với đặc điểm của từng đảo. Một số đảo đã có hệ thống lọc nước biển thành nước ngọt. Trên các đảo nổi sử dụng nhà vệ sinh tự hoại 2 hoặc 3 ngăn (đảo chìm sử dụng nhà vệ sinh tự hoại 2 ngăn), có nước ngọt hoặc nước lợ sử dụng vệ sinh. Việc quản lý phân, chất thải, rác thải tương đối chặt chẽ. Hiện tại, hệ thống các nhà vệ sinh đều hoạt động tốt. Công tác vệ sinh môi trường trên các đảo đã đi vào nền nếp. Các đảo nổi tích cực trồng cây xanh phủ bóng mát cho bộ đội, thực hiện mỗi cán bộ, chiến sĩ quân y khi ra đảo công tác trồng một cây xanh.

Thứ ba, Công tác quản lý, chăm sóc, bảo vệ sức khỏe bộ đội luôn được sự quan tâm của các cấp. Tỷ lệ quân số khỏe được giữ vững (đạt trên 99%); 100% cán bộ, chiến sĩ trước khi đi làm nhiệm vụ ở Trường Sa - DK1 (từ 2 tháng trở lên) được khám sức khỏe, xét nghiệm máu đầy đủ. Trong 5 năm, quân y Quân chủng Hải quân đã tổ chức khám sức khỏe cho 12.276 người (trong đó, loại trả do không đủ sức khỏe 272 đồng chí); các bệnh viện chỉ đạo chuyên môn, hội chẩn qua hệ thống Telemedicine với bệnh xá đảo 522 lượt, mang lại hiệu quả thiết thực, góp phần nâng cao chất lượng khám chữa bệnh và cấp cứu ở đảo. Quân y Quần đảo Trường Sa - DK1 đã khám bệnh, cấp thuốc cho 56.141 lượt người, trong đó quân 9.316 lượt, dân 46.825 lượt (giai đoạn 2009-2014 khám bệnh, cấp thuốc: quân 11.494 lượt, dân 26.896 lượt). Các bệnh xá thu dung điều trị 1.177 lượt bệnh nhân, trong đó quân 704 lượt, dân 473 lượt (giai đoạn 2009-2014, thu dung điều trị: quân 1.411 lượt, dân 578 lượt); cấp cứu 412 trường hợp, trong đó quân 159 trường hợp, dân 253 trường hợp (giai đoạn 2009-2014 cấp cứu: quân 144 lượt, dân 350 lượt). Các bệnh xá đã tổ chức phẫu thuật 2.595 ca, trong đó 14 ca loại 1; 183 ca loại 2; 2.398 ca loại 3 (giai đoạn 2009-2014 phẫu thuật 12 ca loại 1; 139 ca loại 2; 3.835 ca loại 3). Đặc biệt, ngành Quân y đã có sự phối hợp chặt chẽ với các đơn vị, chỉ đạo chuyên môn vận chuyển vào bờ 95 bệnh nhân, trong đó 59 bệnh nhân vận chuyển bằng tàu biển (quân 9 trường hợp, dân 50 trường hợp) và 36 bệnh nhân vận chuyển bằng máy bay quân sự (quân 13 trường hợp, dân 23 trường hợp, trong đó có 1 chuyển vận chuyển 2 bệnh nhân).

Thứ tư, Nội dung cơ sở thuốc, dụng cụ quân y và phương thức bảo đảm cho Trường Sa - DK1 thường xuyên được Cục Quân y nghiên cứu, thống nhất cùng với Quân chủng Hải quân và

điều chỉnh hằng năm; phù hợp với cơ cấu bệnh, hạn sử dụng ít nhất còn 18 tháng, được đóng gói bằng 2 lớp polyetylen; vỏ hòm được thay thế bằng chất liệu nhựa PE có gioăng cao su bảo đảm bền, thuận tiện, không ngấm nước, không chim và sử dụng được nhiều lần. Từ năm 2018, thuốc thường xuyên được bảo đảm theo chế độ bảo hiểm y tế, mua sắm đóng thành cơ sở cấp cho các đảo. Công tác tạo nguồn đã bảo đảm đủ thuốc, vật tư quân y có chất lượng, kịp thời đóng gói và cấp phát ra đảo, nhà giàn. Những năm qua, hai kho chiến lược đã đóng gói hàng nghìn kiện hàng, hàng chục nghìn khoản vật tư quân y, không để xảy ra nhầm lẫn, bảo đảm an toàn trong đóng gói. Trang bị quân y bảo đảm theo yêu cầu nhiệm vụ cứu chữa đối với từng loại đảo, gồm trang bị lâu bền và trang bị tiêu hao hằng năm. Ngoài nguồn trang bị quân y thường xuyên, một số bộ, ban, ngành Trung ương và các tổ chức đã tặng các trang thiết bị y tế cho bệnh xá, như máy thở, máy điện tim, máy siêu âm đen trắng, tủ sấy, máy X quang kỹ thuật số. Kết quả công tác bảo đảm trang bị, vật tư quân y ngày càng được hoàn thiện, đáp ứng kịp thời, đầy đủ, chất lượng, phục vụ tốt nhiệm vụ chăm sóc, bảo vệ sức khỏe cho quân, dân trên Quần đảo Trường Sa - DK1.

Thứ năm, Các bệnh viện quân y chủ động huấn luyện các kíp quân y thay phiên những nội dung chuyên môn nghiệp vụ cần thiết; quân y Vùng 4 tổ chức tập huấn cho các tổ quân y trước khi đi đảo. Cán bộ, nhân viên quân y được tập huấn trước khi đi đảo tự tin hơn và thích nghi với công việc ngay từ khi mới ra đảo. Công tác huấn luyện quân y cho bộ đội trên đảo được thực hiện nghiêm túc, theo kế hoạch huấn luyện hằng năm, chú trọng huấn luyện 5 kỹ thuật cấp cứu, phối hợp tổ chức huấn luyện cứu vớt thương binh, vận chuyển thương binh từ đảo lên tàu, từ tàu sang tàu. Ngành Quân y đã triển khai nhiều đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ và cấp ngành. Các đề tài đã nghiên cứu, xác định được các yếu tố ảnh hưởng và đề xuất biện pháp bảo đảm, nâng cao sức khỏe cho bộ đội tàu ngầm và người nhái, sử dụng các liệu pháp kết hợp y học hiện đại với y học cổ truyền để phục hồi sức khỏe cho bộ đội tàu ngầm sau huấn luyện dài ngày trên biển. Nghiên cứu sản xuất ra một số sản phẩm phục vụ cho bộ đội hải quân và bộ đội hải đảo, như chế tạo bơm tiêm tự tiêm (chứa Atropin sunfat) trang bị cho bộ đội để tự cấp cứu khi bị địch tập kết chất độc thần kinh, sản xuất ống chống khối độc kích thích CS và ống amyl nitrit 0,5 ml chống nhiễm độc cyanid trang bị cho bộ đội trên các nhà giàn, đảo cô lập; sản xuất khẩu phần ăn dạng tuýp dùng cho bộ đội hoạt động trong điều kiện đặc biệt, trong đó có bộ đội hải quân, cảnh sát biển, đặc công nước; xây dựng danh mục cơ sở

cá nhân đảo nổi, đảo chìm và đóng gói cơ sở thuốc, vật tư y tế trang bị trên tàu ngầm Kilo VN; nghiên cứu bảo đảm quân y cho các tình huống tác chiến biển, đảo; nghiên cứu các yếu tố điều kiện lao động quân sự tại các hầm hào công sự tại Quần đảo Trường Sa và đề xuất giải pháp khắc phục.

Từ thực tiễn kết quả đã đạt được và kinh nghiệm công tác, trong thời gian tới, toàn ngành Quân y cần quan tâm thực hiện tốt các nội dung cơ bản sau:

Một là, Tiếp tục quán triệt, thực hiện công tác luân phiên cán bộ, nhân viên quân y tại Quần đảo Trường Sa - DK1 phù hợp với trình độ chuyên môn, đủ khả năng sử dụng trang thiết bị y tế và khả năng thực hành, bảo đảm quân y. Các bệnh viện được giao nhiệm vụ cử tổ quân y luân phiên và thực hiện đúng theo hướng dẫn về quân số, thành phần chuyên môn kĩ thuật, chất lượng cán bộ, nhân viên quân y, thời gian có mặt luân phiên tại Quần đảo Trường Sa; ưu tiên bổ sung bác sĩ, y sĩ cho Quân chủng Hải quân đủ theo biên chế, tăng chỉ tiêu đào tạo sau đại học chuyên ngành y học hải quân; đề xuất thành lập Trung tâm y tế huyện đảo Trường Sa (tỉnh Khánh Hòa); thực hiện nghiêm nền nếp, chế độ chính quy công tác quân y, chế độ giao nhận công tác, chế độ báo cáo thống kê, sổ sách chuyên môn nghiệp vụ.

Hai là, Thực hiện chặt chẽ công tác khám sức khỏe, xác định nhóm máu, giám sát HIV, ma túy cho 100% cán bộ, chiến sĩ, người lao động... trước khi tập huấn ra công tác ở Quần đảo Trường Sa - DK1 và kiên quyết thay thế những đồng chí không đủ điều kiện sức khỏe. Tổ chức chặt chẽ công tác quản lí sức khỏe bộ đội tại các đảo nổi, đảo chìm, nhà giàn. Thực hiện tốt công tác chăm sóc sức khỏe thường xuyên, khám sức khỏe định kì cho bộ đội, cán bộ công chức, công nhân lao động, nhân dân sinh sống tại Quần đảo Trường Sa - DK1, không để những trường hợp mắc bệnh truyền nhiễm, bệnh mạn tính (đặc biệt là các bệnh huyết áp, tim mạch) làm nhiệm vụ trên biển, đảo; kiên quyết tham mưu cho chỉ huy các cấp đưa vào bờ các đồng chí không đủ điều kiện sức khỏe.

Ba là, Tổ chức tập huấn đủ nội dung, thời gian, bảo đảm nâng cao chất lượng huấn luyện cho các tổ quân y luân phiên của các bệnh viện và cán bộ, nhân viên quân y của Quân chủng Hải quân trước khi ra làm nhiệm vụ tại Quần đảo Trường Sa - DK1. Xây dựng chương trình, nội dung tài liệu tập huấn về quân sự, chính trị, chuyên môn quân y trình cấp có thẩm quyền phê duyệt, phân công giáo viên cho các cơ quan, đơn vị bảo đảm chặt chẽ, thành nền nếp. Tổ chức huấn luyện cho cán bộ, nhân viên quân y và bộ

đội công tác tại đảo và nhà giàn đủ thời gian, thực hiện có chất lượng công tác huấn luyện quân y cho bộ đội theo đúng quy định. Tuyên truyền nếp sống vệ sinh khoa học, vệ sinh phòng dịch, vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm theo hướng dẫn của Cục Quân y.

Bốn là, Tiếp tục quán triệt, tổ chức thực hiện hiệu quả "10 điều quy định vệ sinh môi trường ở Trường Sa" của Bộ Quốc phòng; xử lí cơ bản những vấn đề gây ô nhiễm môi trường tại Quần đảo Trường Sa, như tổ chức nuôi gia súc tập trung, nghiên cứu xử lí nước thải, chất thải, rác thải, nhất là rác thải nhựa; nghiên cứu cải tạo nguồn đất, nguồn nước khu vực biển đảo; thực hiện các biện pháp diệt chuột, ruồi, muỗi, gián...; bảo đảm vệ sinh lao động quân sự cho bộ đội; không để dịch bệnh, ngộ độc ăn uống xảy ra ở Quần đảo Trường Sa - DK1.

Năm là, Công tác khám bệnh, cấp cứu, điều trị thực hiện theo đúng quy định của ngành Quân y, bảo đảm chặt chẽ, chất lượng; phát huy hiệu quả hệ thống Telemedicine kết nối giữa bệnh viện và bệnh xá đảo trong chẩn đoán và điều trị; tổ chức cấp cứu điều trị, phẫu thuật cho bệnh nhân tại chỗ, hạn chế vận chuyển vào bờ; phấn đấu không có tử vong tại đảo và nhà giàn; thực hiện nghiêm quy trình, thời gian báo cáo và đề xuất hướng giải quyết đối với từng bệnh nhân cấp cứu theo Quy chế tổ chức vận chuyển, cứu chữa người bị thương, bị bệnh trên các vùng biển, đảo bằng máy bay quân sự; bảo đảm an toàn về sức khỏe cho các đoàn công tác của Đảng, Nhà nước, các bộ, ngành, địa phương trên khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1.

Sáu là, Bảo đảm đủ tiêu chuẩn vật chất quân y theo quy định; nâng cao chất lượng trang thiết bị, dụng cụ y tế; quản lí, khai thác, sử dụng thuốc, trang bị, vật tư quân y hiệu quả, không để lãng phí; thường xuyên kiểm tra, thay thế, bảo trì, bảo dưỡng các trang thiết bị cho quân y trên các đảo, nhà giàn; triển khai các đề tài nghiên cứu khoa học, sáng kiến, cải tiến kĩ thuật nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc, bảo vệ sức khỏe bộ đội và nhân dân làm nhiệm vụ, sinh sống, hoạt động trên vùng biển, đảo Trường Sa - DK1.

Trách nhiệm, tình cảm với Trường Sa thân yêu, toàn thể cán bộ, chiến sĩ, nhân viên ngành Quân y tiếp tục tự lực, tự cường, khắc phục mọi khó khăn, phấn đấu thực hiện các mục tiêu, nội dung, biện pháp công tác tổ chức bảo đảm quân y khu vực Quần đảo Trường Sa - DK1 trong thời gian tới chặt chẽ, hiệu quả; nâng cao chất lượng các mặt công tác quân y, bảo vệ, chăm sóc sức khỏe bộ đội, nhân dân, góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền thiêng liêng của Tổ quốc trong tình hình mới. □